

Boekenlijst 2024 - 2025

Filosofie

senia
samen een eigen verhaal

verantwoording van de boekenlijst

Deze boekenlijst is samengesteld door de Senia-werkgroepen. Hebt u vragen of opmerkingen over de boekenlijst? Stuur dan een e-mail aan naar filosofie@senia.nl. De werkgroep van dit jaar bestaan uit de volgende Senia leden: Geert de Boer, Hidde de Blouw, Jos van Burik, Maria Brouwer (voorzitter), Marijke Kruijs, Toos Nowacki-Lamberts, Gé Ophelders en Tom Zwaan.

probeer een ander genre

In deze boekenlijst zijn alleen de titels opgenomen van filosofie. Het is ook mogelijk om boeken uit een ander genre te kiezen. Kijk bijvoorbeeld eens bij geschiedenis of moderne literatuur. Via de vernieuwde website www.senia.nl zijn alle genres te vinden. Alle combinaties zijn mogelijk.

moeilijkheidsgraad

Het 🐱 geeft een indicatie de moeilijkheidsgraad van het boek.

vrijwilligers

Senia wordt ondersteund door een enthousiaste groep vrijwilligers. Nieuwsgierig of een rol als vrijwilliger ook bij jouw behoeften aansluit? Bekijk de pagina senia.nl/word-vrijwilliger.

---

informatie & contact

Postbus 83
8120 AB Olst

info@senia.nl
0570-562656
www.senia.nl

Volg ons op

Bert van den Berg en Hugo Koning

De mythen van Plato. Verhalen voor alle tijden.

Fi24-01 | 2022
Uitgeverij Damon
208 pagina's
ISBN 9789463403214

Dit boek maakt de mythen van Plato's weer actueel met nieuwe vertalingen en hedendaagse essays. De auteurs benadrukken Plato's invloed op diverse domeinen, van politiek tot film, en leggen de nadruk op de educatieve waarde van zijn verhalen voor zelfreflectie en ontwikkeling. Een uitnodiging tot eigentijdse interpretatie.

Lisa Doeland

Apocalypsofie. Over recycling, groene groei en andere gevaarlijke fantasieën.

Fi24-02 | 2023
Uitgeverij Ten Have
240 pagina's
ISBN 9789025907877

Lisa Doeland pleit voor een radicaal perspectief: we moeten leren accepteren dat we al bezig zijn met uitsterven. Ze daagt ons uit om kritisch na te denken over de illusie van behoud en groei, en biedt een verhelderend perspectief op hoe we kunnen omgaan met de ecologische crisis.

Maarten van Doorn

Waarom we beter denken dan we denken

Fi24-03 | 2023
Uitgeverij Bornmeer - Noordboek
240 pagina's
ISBN 9789056156954

Nepnieuws en complottheorieën gaan als zoete broodjes over de toonbank. Van Doorn betoogt dat, ondanks de vele denkfouten die psychologen hebben vastgesteld, de meeste mensen wél vatbaar zijn voor goede argumenten. Met onderzoeksresultaten uit diverse disciplines laat hij zien dat mensen over het algemeen beter denken dan ze denken, ondanks de verspreiding van nepnieuws en complottheorieën.

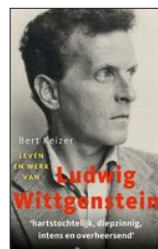

Maxim Februari

Doe zelf normaal. Menselijke recht in tijden van datasturing en natuurgeweld

Fi24-04 | 2023
Uitgeverij Prometheus-Bert Bakker
144 pagina's
ISBN 9789044650853

Doe zelf normaal verwijst naar een inmiddels fameuze uitspraak in de politiek. Maxim Februari onderzoekt hoe technologie de democratische rechtsstaat verandert. Hij benadrukt de urgentie om zelf normen en waarden te blijven bepalen, pleit voor een diepgaand gesprek over ethiek in een digitaliserende wereld, en nodigt lezers uit om zelf antwoorden te onderzoeken.

Bert Keizer

Leven en werk van Ludwig Wittgenstein

Fi24-05 | 2022
Boom uitgevers
160 pagina's
ISBN 9789024443819

Deze herziene uitgave verschilt weinig van het origineel uit 2000. Maar Bert Keizer verwijderde fouten en verouderde opmerkingen, en belicht Wittgensteins leven en filosofie met voorbeelden en citaten. Hij scheidt een

helder beeld van de invloeden op Wittgensteins denken, waarbij hij persoonlijke en sociale factoren ontrafelt.

Thijs Lijster

Wat we gemeen hebben. Een filosofie van de meenten

Fi24-06 | 2022
De Bezige Bij
272 pagina's
ISBN 9789403121116

'Gemeenzin' biedt een alternatief voor het neoliberale gedachtegoed. Een herwaardering van gemeenschap en gedeelde bronnen, in plaats van geprivatiseerde en economische instituten. Hij schetst een hoopvol beeld van een wereld gebaseerd op solidariteit en zorg, met voorbeelden uit het nieuws, de populaire media en de kunst en zich baserend op een scala aan filosofen en cultuurcritici.

Henk Manschot

Blijf de aarde trouw. Pleidooi voor een nietzscheaanse terrasofie

Fi24-07 | 2020
Uitgeverij Vantilt
208 pagina's
ISBN 9789024433926

Henk Manschot belicht een vergeten aspect van Nietzsche: de mens is vervreemd van de natuur. Hij pleit voor een nieuwe visie op de kosmos, waarin de mens een schakel is in een groter geheel. Manschot roept op tot een geaarde levensstijl en zorg voor de aarde als essentieel onderdeel van filosofie.

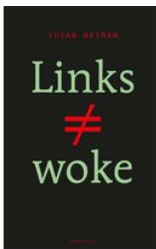

Tom-Jan Meeus
Essay maand van de Filosofie: Duidelijkheid

Fi24-08 | 2024
 Uitgeverij Pluim

Tom-Jan Meeus belicht aan de hand van gebeurtenissen in de Nederlandse politiek de opkomst van radicaal-rechts. Hij benadrukt hoe duidelijkheid, als simplificatie van de werkelijkheid, een centrale rol speelt in hun politiek. Meeus pleit voor journalistiek die de complexiteit van de waarheid belicht, in tegenstelling tot de versimpeling ervan door radicaal-rechts.

Susan Neiman
Links is niet woke

Fi24-09 | 2023
 Lemniscaat
 10 pagina's
 ISBN 9789047715597

Susan Neiman pleit voor hereniging van progressieve idealen, los van de verdeeldheid die de woke-beweging heeft veroorzaakt. Ze betoogt dat links zich moet verenigen rondom de Verlichtingswaarden van universalisme, rechtvaardigheid en vooruitgang om niet naar rechts af te glijden. Neiman onderzoekt de oorzaken van de verdeeldheid binnen links en analyseert filosofische ideeën om dit te verhelderen.

Kirsten Poortier, Erik Myin, Peter-Paul Verbeek
Wat maakt de mens? Onze lichamelijke in relatie tot techniek en wetenschap

Fi24-10 | 2023
 Boom uitgevers
 272 pagina's
 ISBN 9789024447534

Elon Musk wil onze geest naar een externe harde schijf uploaden, terwijl Sophia, een robot, menselijke interactie nastreeft. Het boek onderzoekt onze lichamelijke ervaring, relatie met technologie en toekomstbeelden, en hoe dit onze moraliteit beïnvloedt. Met rijk gevulde voorbeelden uit kunst, literatuur en film biedt het stof tot nadenken voor zowel studenten als nieuwsgierige lezers.

Mirjam Rasch
Autonomie. Een zelfhulpgids

Fi24-11 | 2022
 Boom uitgevers
 112 pagina's
 ISBN 9789044650709

Miriam Rasch onderzoekt of menselijk autonoom handelen nog mogelijk is in het tijdperk van autonome technologie. Kant's oproep om zelf na te denken staat centraal. Rasch biedt lezers handreikingen in de vorm van een 'zelfhulpgids' om autonomie te begrijpen en hoe autonoom te handelen, in een wereld waarin technologie steeds meer beslissingen overneemt.

Mogobe Ramose
Ubuntu. Stroom van het bestaan als levensfilosofie

Fi24-12 | 2017
 Uitgeverij Ten Have
 208 pagina's
 ISBN 9789025906061

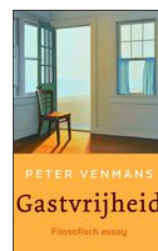
Dit boek onthult de Afrikaanse filosofie, vaak geïdentificeerd als Ubuntu, geworteld in mondelinge tradities en levenswijzen. Het biedt inzicht in Ubuntu's principes en toepassingen in domeinen, zoals politiek en ecologie. Hoewel soms warrig, belicht auteur Mogobe Ramose een waardevolle alternatieve kijk op ons leven en wereldbeeld.

Klaas Rozemond
De beste filosofische ideeën om je moraal te verbeteren

Fi24-13 | 2023
 Uitgeverij Bornmeer - Noordboek
 240 pagina's
 ISBN 9789056156787

Rozemond, filosoof-jurist, benadert morele verbetering niet als een priester of dominee, maar nodigt uit tot zelfonderzoek. Hij betoogt dat ethiek kan helpen bij hedendaagse problemen, zoals klimaatverandering en ongelijkheid. Dat houdt in: nadenken over wat je hoort te doen en waarom. Hij biedt concrete adviezen geïnspireerd door filosofen als Plato, Kant, Hegel, Mill en Nietzsche.

Peter Venmans
Gastvrijheid. Filosofisch essay.

Fi24-14 | 2022
 Uitgeverij Atlas Contact
 224 pagina's
 ISBN 9789045045382

Venmans onderzoekt waarom gastvrijheid essentieel is voor ons mens-zijn. Hij belicht hoe onze opvattingen over gastvrijheid zijn gevormd door de geschiedenis en religie en hoe deze zich vertalen in modern denken. Hij plaatst gastvrijheid in een breed filosofisch en historisch perspectief en belicht hedendaagse fenomenen als massatoerisme en vluchtelingenbeleid.

Winnaar van de Socratesbeker 2023.

Ad Verbrugge

De gezagscrisis. Filosofisch essay over een wankle orde

Fi24-15 | 2023
Boom uitgevers
344 pagina's
ISBN 9789024456253

In dit boek wordt beschreven wat gezag is, hoe het wordt verworven, verloren en herwonnen, en welke impact het heeft op het maatschappelijke en politieke leven. Verbrugge biedt historisch perspectief om de huidige gezagscrisis te begrijpen. Hij pleit voor bezinning op onze cultuur, waar in plaats van individualisme, respect en waardering heerst voor gemeenschap.

Rob Wijnberg

Voor ieder wat waars. Hoe waarheid ons verdeelt en ons weer kan samenbrengen

Fi24-16 | 2023
De Correspondent
192 pagina's
ISBN 9789493254015

Wijnberg onderzoekt de complexiteit van waarheid in een tijd van verdeeldheid. Van de oude Griekse filosofen tot moderne denkers; hij belicht verschillende perspectieven en analyseert de impact van sociale media en populisme.

Hij pleit voor een nieuwe gedeelde waarheid die perspectief biedt en ons verenigt, als tegengif voor het heersende cynisme.

Hans Achterhuis

Coetsee, een filosofisch leesavontuur

Fi20-01 | 2019
Lemniscaat
298 pagina's

Mag de filosoof zijn filosofische reflecties zonder meer verbinden aan de literaire beschouwingen van de roman? Filosoof en theoloog Hans Achterhuis (1942) wil in het voor de Socratesbeker genomineerde boek *Coetsee, een filosofisch leesavontuur* het werk van Nobelprijs voor Literatuur winnaar J.M. Coetsee (1940) opnieuw lezen. Achterhuis ziet Coetsee als een schrijver die door zijn werk probeert de werkelijkheid te doorgronden, en deze werkelijkheid staat centraal in het boek. Naast een introductie in het werk van Coetsee, tracht Achterhuis aan de hand van verschillende romans maatschappelijke problemen als de MeToo-discussies en de alternatieve feiten van Donald Trump, maar ook filosofische thema's als de relatie tussen de filosofie en de literatuur, opnieuw te belichten. In zijn diepgaande en scherpe overdenkingen over Coetsee gaat Achterhuis tevens in gesprek met andere filosofen, zoals Hannah Arendt en Jacques Derrida, en nodigt hij zijn lezers uit om hetzelfde te doen.

Kwame Anthony Appiah

De leugens die ons binden

Fi21-01 | 2019
Uitgeverij Pluim
335 pagina's

Wat maakt ons tot wie we zijn? Wij begrijpen onszelf door de verschillende identiteiten die we onszelf toekennen. We noemen onszelf christen of boeddhist, man of vrouw, Nederlander of Turk. Ook de mensen om ons heen beoordelen we op basis van dit soort identiteiten: we denken iets van onze medemens te kunnen weten op basis van haar huidskleur of de afkomst van haar ouders. Appiah bespreekt in zijn boek vijf vormen van identiteit die bepalend zijn voor hoe wij onszelf en de mensen om ons heen begrijpen. Hij bespreekt de oorsprong en betekenis van onder andere nationaliteit, ras en gender en de vele misvattingen die deze begrippen omringen. Hiermee laat hij zien dat identiteit veel complexer en dynamischer is dan het op het eerste gezicht lijkt.

Hannah Arendt

De vrijheid om vrij te zijn

Fi21-02 | 2019
Atlas Contact
56 pagina's

In *De vrijheid om vrij te zijn* bestudeert Hannah Arendt (1906-1975) de twee meest invloedrijke politieke omwentelingen van de achttiende eeuw om te ontdekken welke eigenschappen een revolutie tot sleutel naar de vrijheid maken. Voor deze analyse zijn de Amerikaanse als de Franse revolutie van gelijkwaardig belang. De een omdat ze een succes bleek, de ander omdat ze jammerlijk en grandioos mislukte. Door

de specifieke en beïnvloedbare eigenschappen van beide opstanden te belichten, ook revoluties blijken namelijk van toeval en oncontroleerbare omstandigheden aan elkaar te hangen, weet Arendt de vinger op de zere plek van de vrijheid te leggen. Zo wordt macht niet gegrepen, maar van de straat opgeraapt, is bevrijding slechts één van de stappen richting vrijheid en blijkt diezelfde vrijheid een zuiver elitaire aangelegenheid. Het zijn inzichten die, met een Capitoelbestorming nog vers in het geheugen, het bestuderen meer dan waard blijken te zijn.

Hannah Arendt

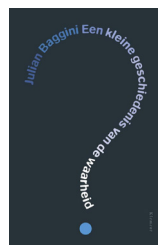
Het waagstuk van de politiek

Fi19-01 | 2018
Klement-Pelckmans
206 pagina's

In een tijd waarin fake news één van de meeste gebezigde termen is en het ene na het andere politieke schandaal aan het licht komt, dringen zich fundamentele politieke vragen op. Hoe zit het met waarheid en leugen in politiek en maatschappij? En (hoe) kunnen wij als burgers ons verzetten tegen de gevestigde orde? Hannah Arendt (1906-1975) stelde in haar tijd vergelijkbare vragen. In *Het waagstuk van de politiek* zijn drie van haar werken gebundeld waarvan de relevantie voor de huidige tijd onmiskenbaar is. *Wat er blijft ...? De moedertaal ...*, die blijft is een interview met Günter Gaus, waarin de Joodse Arendt onder andere over haar ballingschap in de Verenigde Staten spreekt. Verschillende vormen van leugenachtigheid in de politiek komen aan bod in *Liegen in de Politiek*, geschreven naar aanleiding van *The Pentagon Papers*. Tenslotte richt Arendt zich in *Burgerlijke Ongehoorzaamheid* op dienstweigeraars en politieke

activisten. Haar vraag: wat is het verschil tussen criminele wets-overtreding en de twee eerder genoemde soorten van verzet?

Julian Baggini

Een kleine geschiedenis van de waarheid

Fi19-02 | 2018
Klement
104 pagina's

Bestaat 'waarheid' nog? Het lijkt erop dat ze er in onze tijd van nepnieuws en relativisme niet langer toe doet. Gelukkig bestaat volgens de Engelse filosoof Julian Baggini waarheid nog steeds. Eén objectieve waarheid lijkt niet meer mogelijk, maar er zijn wel objectieve waarheden (meervoud!); daarbij is het met name van belang om te bepalen hoe en door wie ze worden vastgesteld. Hij bespreekt op een praktische en toegankelijke manier tien bronnen of gronden voor waarheid, zoals religie, autoriteit, verstand, zintuigen en macht. Hij illustreert ieder hoofdstuk, dat een bepaald type waarheid behandelt, met talrijke voorbeelden. Tot slot geeft hij u nog een lijstje met nuttige tips!

Tinneke Beeckman

Door Spinoza's lens. Een oefening in levensfilosofie

Fi22-01 | 2016
Uitgeverij Pelckmans
240 pagina's

Is Spinoza's zeventiende-eeuwse filosofie in onze eeuw nog relevant? Jazeker! De inzichten van Spinoza zijn tijdloos en in dit boek, neemt Tinneke Beeckman u mee door Spinoza's filosofie en past deze toe op thema's van nu. In zijn filosofie laat hij niet alleen de kracht van de rede zien, maar

laat ook zien dat de rede op zichzelf niet genoeg is. Spinoza's filosofie is een praktische filosofie. Hoe zou Spinoza door zijn lens nu naar onze wereld kijken? Dit boek laat u kennis maken met verschillende onderwerpen: vrijheid van denken, (politieke) macht, moraliteit, zintuiglijkheid en naturalisme. Beeckman verbindt deze thema's aan thema's van vandaag zoals seksualiteit, het huidige politiek klimaat, maar ook meditatie en de evolutietheorie. De terugkoppeling naar thema's van vandaag geeft u de mogelijkheid om te reflecteren.

Jan Bor

Wat is wijsheid

Fi16-03 | 2012
Bert Bakker
118 pagina's

Dit essay is het persoonlijke relaas van een filosoof op zoek naar wie hij is en naar wijsheid. De westerse filosofie uit zijn studie is te cerebraal voor hem. Hij wordt geboeid door non-figuratieve kunst die hem rechtstreeks in het hart raakt, die hij direct kan ervaren zonder woorden. Die directe kennis van het hart zoekt hij ook in de filosofie.

Hij wordt geraakt door Bergson en Kierkegaard, maar komt niettemin droog te staan in de academische filosofie. Tien jaar lang dompelt hij zichzelf onder in Zen. Daarna keert hij terug naar de filosofie. Een filosofie die uitgaat van het mysterie dat je zelf bent, een filosofie waarin geen houvast meer is, een filosofie waarin het hart de plaats inneemt van een denkend subject, en ruimte schept voor de mensen en alle andere dingen.

René ten Bos
Het volk in de grot

Fi21-03 | 2018
Boom uitgeverij
192 pagina's

De titel van het boek verwijst naar Plato's parabel van de grot. Met die parabel illustreerde Plato zijn idee dat het een van de taken van de mensheid is om zich te verheffen uit de onwetendheid, ook al kost het moeite. En filosofie zou hierin een voortrekkersrol vervullen. Tot voor kort werd verondersteld dat ieder mens een onlesbare dorst naar kennis zou (moeten) hebben. De praktijk wijst uit dat niet iedereen die dorst heeft. Desondanks, en misschien wel daarom, leiden zij toch een tevreden leven. De schrijver stelt de vraag of de maatschappij de plicht heeft deze mensen te verheffen, of ze tevreden te laten zijn in hun onwetendheid. René ten Bos is hoogleraar filosofie van de managementwetenschappen aan de Radboud Universiteit en Denker des Vaderlands.

Maarten Boudry
Waarom de wereld niet naar de knoppen gaat

Fi20-03 | 2019
Uitgeverij Polis
288 pagina's

Volgens de wetenschapsfilosoof Maarten Boudry is de levenskwaliteit van mensen hoger dan ooit; racisme en ongelijkheid nemen af en vrijheid en levensverwachting nemen toe. Toch overheerst het pessimisme het vooruitgangdenken. Volgens doemdenkers vervalt de wereld in maatschappelijke en ecologische wanorde. Hoe kan het dat het steeds beter gaat met de mensheid, maar dat de heersende opvatting is dat de wereld naar de

knoppen gaat? Maarten Boudry beargumenteert kraakhelder waar dit pessimisme vandaan komt en dat de angst voor maatschappelijke bedreigingen zoals islamisering en klimaatverandering ook op een andere manier bekeken kunnen worden. Hij biedt op een overtuigende manier een optimistisch perspectief over hedendaagse maatschappelijke problemen, die bij nader inzien niet altijd echt een probleem blijken te zijn. Dit is een toegankelijk weglesboek dat aanzet tot nadenken. Het roept vragen op als: Is ongelijkheid eigenlijk wel slecht? En is er nog sprake van racisme in Nederland of hangt dit af van hoe je het definieert?

Jan Bransen

Gevormd of vervormd? Een pleidooi voor ander onderwijs

Fi22-02 | 2021
ISVW Uitgevers
211 pagina's

Wanneer het onderwijs niet meer vormt maar slechts vervormt, moet er kritisch naar worden gekeken, zo stelt hoogleraar filosofie Jan Bransen. Waarom wordt het onderwijs gezien als een passief proces waarbij de leerling slechts informatie ontvangt, maar geen actief onderdeel van het proces is? Waarom bestaat het leven uit twee delen? Eén waarin geleerd wordt en één waarin geleefd wordt? Hij werpt een verfrissende blik op de huidige ontwikkelingen en deze vooronderstellingen van het onderwijs. Het eerste deel van het boek richt op hoe het onderwijs vervormt. Bransen behandelt hoe de huidige manier van toetsen onze kinderen niks meer bijbrengt en welke rol de leraar speelt in de klas. Het tweede deel richt zich op hoe het onderwijs ook kan vormen in plaats van louter vervormen. Bransen stelt

voor dat we met elkaar moeten praten, de leerling moet onderdeel worden van het onderwijs en niet slechts een lijdend voorwerp.

Gabriel van den Brink

Ruw ontwaken uit een neoliberale droom en de eigenheid van het Europese continent

Fi21-05 | 2020
Prometheus
352 pagina's

Het ontwaken uit de neoliberale droom kan door velen worden gekenmerkt als een verontrustende ervaring. Het oorspronkelijk liberale denken, met John Locke als grondlegger, focust op de baat van een sociale orde waarin mensen hun eigen leven kunnen vormgeven. Door idealen als marktwerking en individuele vrijheid leidt dit tot vele voordelen, zoals wereldwijde handel. In realiteit lijkt de huidige liberale democratie echter onvoldoende te functioneren. In meerdere landen komen autoritaire leiders aan de macht die verkiezingen organiseren, maar in werkelijkheid alle principes van een democratie aan hun laars lappen. Daarbij wordt de kloof tussen arm en rijk groter en rust er een taboe op gemeenschapszin. In dit boek gaat Van den Brink in op de positieve, maar vooral ook de negatieve gevolgen die het neoliberalisme heeft voor de maatschappij. Met deze negatieve gevolgen als uitgangspunt gaat hij vervolgens op zoek naar manieren om deze het hoofd te kunnen bieden.

Govert Buijs

Waarom werken we zo hard? Op weg naar een economie van de vreugde

Fi21-06 | 2019
Boom uitgevers
180 pagina's

De economie is wellicht hét centrale voortbrengsel van homo sapiens. Govert Buijs wijst ons de weg naar een economie van de vreugde, een wereld waarin de economie de mens dient in plaats van andersom. Waartoe is de economie op aarde? Waarom werken we zo hard? Zouden we niet gewoon toe kunnen met vijftien uur werk in de week, zoals Keynes ooit voorspelde? En waarom tellen we al dit gewerk dan ook nog eens bij elkaar op, zodat we één verzamelnaam kunnen gebruiken: de economie, waarmee het nu eens slecht kan gaan en dan weer goed, die kan groeien, krimpen, tot stilstand komen of juist floreren en waar we dan ook nog voortdurend zorgen over hebben? Inmiddels hebben we een economie die zo ongeveer het hele gelaat van de aarde bedekt, met overal bouwwerken, wegen, verontreinigde lucht en vervuilde zeeën.

Maarten van Buuren

De essentie van Spinoza

Fi18-05 | 2016
ISVW uitgevers
160 pagina's

Leven en werk van de Joods-Portugese filosoof Spinoza (1632-1677) staan in het teken van het streven naar zelfbeschikking. Hij probeerde zich te bevrijden van allerlei religieuze, politieke en filosofische autoriteiten, en dat heeft er bijvoorbeeld mede toe geleid dat hij in 1656 uit de Amsterdamse joodse gemeenschap

is verbannen. Spinoza ontwikkelt een levensbeschouwing waarin de overtuiging centraal staat dat mensen zich door hun denken kunnen bevrijden uit allerlei vormen van bevoogding. Hij maakt daarbij gebruik van de filosofische traditie en actualiteit van zijn tijd. Maarten van Buuren wil met dit boek Spinoza's complexe filosofie toegankelijk maken voor een breder publiek. Aan de hand van een aantal sleuteltermen uit diens werk, zoals God, rede, deugd, passie, waarheid en vrijheid, leidt Van Buuren u in in het denken van Spinoza. U krijgt daarmee inzicht in de persoonlijke en maatschappelijke betekenis van Spinoza, toen en nu.

Cicero

De kunst van het oud worden. De natuur kent voor alles een maat, ook voor het leven

Fi20-04 | 2019
Atheneum
95 pagina's

De Nederlandse samenleving vergriest in rap tempo. Jonge auteurs doen een frontale aanval op de babyboomers. Er zijn harde politieke gevechten over pensioenen, verzorgingstehuizen en andere voorzieningen voor senioren. Hoog tijd voor afstand en bezinning. Hoog tijd om eens te lezen wat filosofen ons kunnen leren over oud worden. Cicero is een van hen. Hij probeert vier ongemakken van het oud worden te weerleggen: je moet allerlei activiteiten opgeven, je wordt fysiek zwak, je kunt niet meer zoveel genieten en je komt steeds dichterbij de dood. Hoewel anderen het vóór hem eloquenter opschreven (Plato over Socrates), is het een mooie compacte tekst die tot discussie uitnodigt.

Rutger Claassen

Het eeuwig tekort. Een filosofie van de schaarste

Fi21-07 | 2004
Ambo Uitgevers
275 pagina's

Claassens proefschrift is een zoektocht naar de oorsprong van schaarste. De globale problemen van onze tijd zijn doordrongen van het concept van schaarste over de houdbaarheid van onze relatie tot de natuur, de consumptiemaatschappij, en de rol en waarde van arbeid. Schaarste gaat gepaard met verlangen. Economische en culturele mechanismen in de samenleving leiden ertoe dat onze levens zijn gevuld met de onhoudbare vermenigvuldiging van verlangens - we willen steeds meer. Maar tegelijkertijd lijkt het alsof we overal een tekort van hebben. Welvaart gaat gepaard met ontevredenheid. Om deze dynamiek te begrijpen, bekijkt Claassen schaarste vanuit verschillende invloedrijke filosofische en economische theorieën. Zowel de zoektocht als het resultaat verdienen lof. Zijn boek is een waardevolle bijdrage aan het debat en zullen de lezer zeker aan het denken zetten.

Trudy Dehue

Betere mensen: over gezondheid als keuze en koopwaar

Fi16-04 | 2014
Augustus
354 pagina's

Waarom stijgt het aantal psychisch zieken zo snel? Depressie, ADHD, en autisme nemen epidemische vormen aan. Is het de farmaceutische industrie die de wetenschap voor haar karretje spant en die de stoornissen medicaliseert als het maar even kan? Is het de verzorgingsstaat die de

mens gemakzuchtig maakt en snel naar een pil doet grijpen? Of is het de prestatie maatschappij die slechts presterende mensen toelaat; die om betere mensen vraagt? Dehue schrijft fascinerend over de vele aspecten die een rol spelen. Ze bekijkt de ontwikkeling leidend tot meer psychisch 'zieken' vanuit de wetenschappelijke hoek, de filosofische hoek en vanuit de maatschappelijke ontwikkelingen, vooral het neo-liberalisme. Filosofen John Stuart Mill en Foucault dragen een steentje bij in de discussie. De ontknoping is verrassend. Het betoog is grondig filosofisch en wetenschappelijk onderbouwd en tegelijk rijk aan heldere, vaak fascinerende, praktijkvoorbeelden. Het boek vraagt twee bijeenkomsten van leesgroepen om het te bespreken in al zijn aspecten.

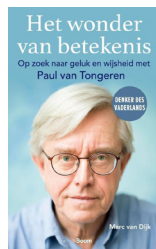
Ignaas Devisch
Rusteloosheid

Fi20-06 | 2016
De Bezige Bij
320 pagina's

Terwijl we klagen over de drukte, de gejaagdheid en dreigende burn-outs, plannen we zelf onze dagen helemaal vol. En zijn we niet langer in staat om niets te doen. We hebben meer vrije tijd, maar we slapen minder. Wie denkt dat rusteloosheid een ziekte is van deze tijd, heeft het mis. Al eeuwenlang zoekt de mens een uitweg voor een probleem dat hij zelf veroorzaakt: een te vol leven. Maar is die rusteloosheid werkelijk een probleem of is het juist één van onze voornaamste drijfveren? Passie, creativiteit en verlangen bestaan bij gratie van rusteloosheid. Onder het motto van druk, druk genieten we van een bezig leven. In weerwil van alle pleidooien om te vertragen en de roep om spiritualiteit en ascese,

breekt dit boek een lans voor de positieve kanten van een mate-loos leven.

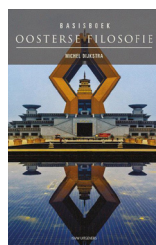
Marc van Dijk

Het wonder van betekenis. Op zoek naar geluk en wijsheid met Paul van Tongeren

Fi22-03 | 2021
Boom uitgevers
159 pagina's

We leven als mensen in een normatieve wereld van mooi en lelijk, goed en slecht, saai en interessant, conflictueus, harmonieus enz. Wetenschap noemt die persoonlijke ervaringen al gauw subjectief, terwijl ze zelf objectief zou zijn. Mensen zijn politieke wezens die voortdurend met elkaar in debat moeten zijn over wat een menswaardig leven is. In het spanningsveld van Aristoteles en Nietzsche onderzoekt Paul van Tongeren, Denker des Vaderlands, de mogelijkheid van geluk. Zijn mensen 'rationele wezens' die in een geordend universum geluk als hoogste doel nastreven (Aristoteles) of zijn ze het 'nog niet vastgestelde dier' dat zich moet verhouden tot chaotische krachten in de wereld (Nietzsche)? Hoe overleven wij als moderne mensen dat conflict tussen orde en chaos?

Michel Dijkstra
Basisboek oosterse filosofie

Fi23-01 | 2018
ISVW Uitgevers
148 pagina's

In dit inleidende boek schrijft Michel Dijkstra over de tien meest belangrijke filosofische stromingen uit het oosterse gedachtegoed. In begrijpelijke taal worden de wijsgerige tradities uit

India, China en Japan uitgelegd, mede aan de hand van concrete voorbeelden en fragmenten uit originele teksten. Bijvoorbeeld de filosofie van Boeddha, het hindoeïsme van Shankara, de leer van Confucius en de Japanse Dōgen leer. Waar in de Indiase filosofie het bezinnen op het 'zelf' centraal staat, focussen de Chinese en Japanse stromingen meer op morele, sociale en politieke kwesties. Draait zen alleen om het bereiken van een kalme levenshouding? En wat is precies het verschil tussen hindoeïstisch en boeddhistisch denken? Op deze en andere vragen geeft het *Basisboek oosterse filosofie* een helder antwoord. In het slothoofdstuk wordt er een model behandeld om de wijsgerige tradities binnen de oosterse filosofieën te vergelijken met die binnen de westerse filosofieën.

Michel Dijkstra e.a.

Inleiding taoïstische filosofie. Leven vanuit niet-doen

Fi18-02 | 2015
ISVW uitgevers
128 pagina's

Michel Dijkstra, René Ransdorp, Jan de Meijer en Woei-Llen Chong bespreken in dit boek een aantal basisprincipes uit de taoïstische filosofie aan de hand van teksten van verschillende taoïstische meesters. Leven vanuit niet-doen is zo'n centraal begrip, waarbij het er niet om gaat dat er niets gebeurt. Integendeel, er kan iets gebeuren omdat er niets wordt afgedwongen. De verschillende bijdragen uit deze bundel bieden dan ook evenzovele sleutels tot het lezen van het originele werk van de oude Chinese filosofen. Dit vraagt van de lezer een grote mate van openheid en bereidheid de eigen vooroordelen op te schorten zodat er ruimte komt voor nieuwe inzichten.

Herman de Dijn
Rituelen. Waarom we niet zonder kunnen

Fi20-05 | 2018
Uitgeverij Polis
240 pagina's

Kunnen moderne mensen zonder (religieuze) rituelen leven? Volgens Herman de Dijn, emeritus hoogleraar filosofie aan de Katholieke Universiteit Leuven, zijn wij allereerst inventieve en, in het verlengde daarvan, rituele wezens, omdat we ons verwonderen over de werkelijkheid. Mensen proberen zich met behulp van rituelen en symbolen te verhouden tot de mysteries van onze werkelijkheid die het leven zin verlenen. De traditionele religies voorzien in die rituelen en symbolen, maar in onze West-Europese cultuur lijken ze nog weinig relevantie te hebben. Tegelijkertijd blijft er in onze postmoderne, seculiere cultuur, waarin zelfexpressie en directe bevrediging voorop staan, nog steeds belangstelling voor spiritualiteit en religiositeit, die zich in alle maten en vormen aandienen op een markt van zingeving. Het is de vraag of in die cultuur verwondering en mysterie kunnen standhouden en of rituelen en symbolen naar eigen smaak kunnen worden ingezet. De Dijn houdt, misschien tegen beter weten in, vertrouwen in de kracht van de traditie voor individu én gemeenschap.

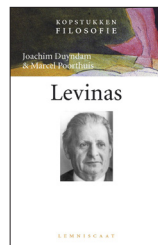
Martin Drenthen
Hek. De ethiek van de grens tussen boerenland en natuurgebied

Fi21-08 | 2020
Noordboek
157 pagina's

Het stormt in het Nederlandse landschap. De maatschappij is verzeild geraakt in een verhitte

discussie over de manier waarop we ons landschap moeten gebruiken. De actuele discussie over de wijze waarop wij in Nederland ons voedsel produceren, wordt gevoed door de stikstofdiscussie en bijvoorbeeld de komst van de wolf. Het produceren van voedsel is een gerechtvaardigd doel, maar waar ligt de grens? De verschillende posities in het debat over natuur versus veehouderij worden ondersteund vanuit verschillende morele opvattingen en ethische theorieën. Wat is belangrijker? Het actief waarborgen van het welzijn van onze fauna en flora of moeten we de natuur zoveel mogelijk met rust laten? Is er ruimte voor de wolf die zich spontaan in Nederland gevestigd heeft? Is er ruimte om dieren met rust te laten? Martin Drenthen ontrafelt de overwegingen en argumenten van boeren en natuurbeschermers en plaatst deze in een ethisch kader, zodat de discussie helder gevoerd kan worden.

Joachim Duyndam en Marcel Poorthuis
Levinas Kopstukken

Fi18-09 | 2005
Lemniscaat
168 pagina's

De joodse filosoof Emmanuel Levinas (1906-1995) heeft zeer geleden onder het nazisme en de Tweede Wereldoorlog en dat heeft hem op het spoor gezet van 'het humanisme van de andere mens'. Het kwaad zit niet in de wereld, maar schuilt in ons 'gewelddadige' denken dat gericht is op begrijpen en beheersen. Levinas zoekt naar een opening om dat denken te doorbreken. De kern van zijn humanisme is dat 'de ander' het menselijk denken en handelen moet sturen en begrenzen, de relatie tussen mij en de ander is het beginpunt van de

moraal. De bronnen van dat humanisme zijn voor hem te vinden in de traditie van de westerse filosofie en die van de joodse religie. Joachim Duyndam (filosoof) en Marcel Poorthuis (theoloog) bieden een inleiding op leven en werk van Levinas. Zij passen zijn ideeën ook toe op de zorg, het milieu en de multiculturele samenleving.

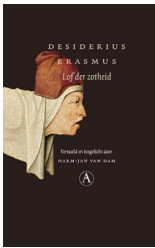

Wolfram Eilenberger
Het vuur van de vrijheid

Fi23-02 | 2022
De Bezige Bij
383 pagina's

"Wij zijn verloren, als uit de kolen en vonken die op het continent glimmen niet een vlam opgaat die Europa kan verlichten." Een uitspraak uit 1943 van Simone Weil, maar vandaag weer toepasselijk nu Rusland de wapens opneemt tegen Europa. In *Het Vuur van de Vrijheid* zoomt Wolfram Eilenberger in op vier zulke vonken: Hannah Arendt, Simone de Beauvoir, Ayn Rand en Simone Weil. Via de historische ontwikkelingen van 1934 tot 1943 volgen we hun gedachten over de vrijheid die, aan de beklemmende vooravond van de oorlog, voortdurend wordt bedreigd. Hoe kan deze zich handhaven tegenover de samenleving, het bestaan van anderen, de liefde, doodsangst, en tegenover het eigen lijden? De vier denkers benaderen én beleven hun vrijheid op uiteenlopende manieren. Terwijl de een haar open relatie onderzoekt, worstelt de ander met de vraag hoe te voorkomen dat de wereld steeds in een volgende oorlog verzeild raakt. Geeft dit boek ons antwoord?

Desiderius Erasmus
Lof der Zotheid

Fi18-10 | 2017
Boom uitgevers
168 pagina's

In de *Lof der Zotheid* neemt Erasmus, filosoof en een van de belangrijkste humanisten van de Renaissance, alle geledingen van de Europese samenleving van zijn tijd op de hak. Hij breekt met de ernst die zo kenmerkend is voor de Middeleeuwen en bepleit een levenshouding zonder dogma's: niets is namelijk zeker in het leven, en dat ontkennen is ijdelheid en hoogmoed. Erasmus, die zelf de kloostergelofte had afgelegd, kon dit allemaal schrijven omdat niet hij aan het woord was, maar de Zotheid. Het briljante aan het boek is dat de Zotheid niet wordt voorgesteld als een betreurenswaardige afwijking, maar als datgene wat de wereld nodig heeft. Alle emoties en hartstochten zijn manifestaties van de Zotheid en zij zorgen ervoor dat mensen doelen nastreven, roem en geld najagen en zodoende de menselijke ontwikkeling bevorderen. Het feit dat mensen niet wezenlijk veranderd zijn sinds dit boek geschreven werd, maakt het tot op de dag van vandaag verrassend actueel.

Tim Fransen
Het leven als tragikomedie

Fi19-03 | 2019
Lemniscaat
96 pagina's

Fransen is de schrijver van het Essay van de Maand van de Filosofie 2019 met als thema *Ik stun- tel, dus ik ben*. Fransen betoogt dat het komische niet een tegenpool is van het tragische, maar

dat humor juist een alternatief perspectief biedt op ons onvermijdelijke falen. Een perspectief dat ons in staat stelt om het tragische onder ogen te komen, in plaats van een uitvlucht te zoeken in de vaak destructieve ontkenning ervan. En bovendien een perspectief dat een voedingsbodem kan vormen voor een gevoel van solidariteit met onze medestuntelaars. Cabaretier Tim Fransen weeft filosofie, humor en tragedie naadloos ineen. Hij studeerde cum laude af in de filosofie en psychologie.

Francis Fukuyama

Identiteit, waardigheid, ressentiment en identiteitspolitiek

Fi23-03 | 2019
Uitgeverij Atlas
Contact
272 pagina's

Dagelijks brengt het nieuws wel een onderwerp van identiteitspolitiek voor het voetlicht. Trump, de Black Lives Matter-beweging, gebedsruimtes op universiteiten: het zijn dankbare, hoopgevende en angstige onderwerpen die veel gesprekken tot een politiek mijnenveld maken. Onderwerpen die zo polariserend kunnen werken dat SIRE een campagne begonnen is om de verbinding met elkaar niet te verliezen. In 1992 schreef Fukuyama in zijn boek *Het einde van de geschiedenis* en de laatste mens dat de liberale democratie de 'strijd' met het communisme had gewonnen en universele erkenning van burgerschap met onvervreemdbare rechten iedereen ten deel zou vallen. Daar komt hij in dit boek op terug. Het vasthouden aan de identiteit van de groep blijkt eerder een slijtzwam in de samenleving dan eenheid te bewerkstelligen. Fukuyama analyseert eerst het begrip identiteit. Om dan dieper in te

gaan op hedendaagse kwesties in verband met identiteitspolitiek, waarin begrippen als ressentiment, multiculturalisme, linkse en rechtse identiteitsbeleving aan de orde komen.

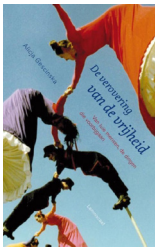

Hans-Georg Gadamer
Het schone

Fi16-06 | 2010
Boom uitgevers
96 pagina's

De Duitse filosoof onderzoekt op antropologische wijze hoe het schone zich in de kunsten manifesteert. Hij richt zich hierbij op de tegenstelling tussen klassieke, vaak als schoon bestempelde kunst en de hedendaagse anti-kunst, die juist niet schoon wil zijn. Hij probeert aan de hand van de begrippen spel, symbool en feest te laten zien dat beide hetzelfde uitgangspunt hebben: de realisatie van de gelijktijdigheid van heden en verleden. Zij zijn eerder een eenheid, dan fundamenteel van elkaar verschillend, en het schone is dus niet iets uit het verleden, maar van alle tijden. Het boek raakt ook grotere thema's omdat Gadamer via de kunst een waarheidsbegrip probeert te vangen dat buiten de wetenschappelijke methode ligt. Om tot dit waarheidsbegrip te komen onderwerpt hij de hele traditie van de esthetica aan een kritisch onderzoek. Het schone is prima te volgen voor iedereen die interesse heeft in filosofie, maar wel met een sterke focus op kunst en wat kunst vermag.

Alicja Gescinska

De verovering van de vrijheid. Van luie mensen de dingen die voorbijgaan

Fi18-12 | 2011
Lemniscaat
220 pagina's

Gescinska biedt in *De verovering van de vrijheid* unieke inzichten op het snijvlak van Oost- en West-Europese cultuur, politiek en filosofie. Als tijdens het schrijven de vader van Gescinska ongeneeslijk ziek wordt en komt te overlijden, neemt het boek een nog persoonlijkere en beklemmende wending. Terwijl de lichamelijke mogelijkheden van haar vader aftakelen, openbaart zich een vrijheid die tot voor de ziekte niet meer bereikbaar leek. Het geeft op prangende wijze de gedachte weer die de rode draad vormt van het boek: dat vrijheid als passieve eigenschap niets waard is, maar pas haar betekenis krijgt als er actief iets mee gedaan wordt. Vrijheid dient veroverd te worden. Met een bespreking van het bekende onderscheid tussen negatieve en positieve vrijheid wordt deze stelling filosofisch verweven met het persoonlijke verhaal. Ook komen onder meer de fenomenologische ethiek en het existentialisme aan bod. Gescinska benadert deze thema's altijd in een breed perspectief.

Alicja Gescinska

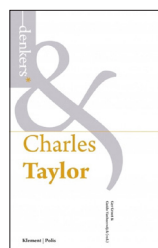
Kinderen van Apate. Over leugens en waarachtigheid

Fi20-07 | 2020
Lemniscaat
96 pagina's

Steeds vaker horen we over nepnieuws, wantrouwen in de wetenschap en politieke polarisatie. In het essay voor de Maand van de Filosofie 2020: *Kinderen van*

Apate typeert filosofe Gescinska onze tijden met een waarheidsontwaarding: de waarheid verliest haar waarde in ons publieke debat. Hoewel dit probleem lijkt op een recente ontwikkeling, betwijfelt Gescinska dit: misleiding, onwaarheid en de leugen zijn van alle tijden. *Apate*, de Griekse godin van de misleiding, is al sinds mensenheugenis onder ons. Hoewel recentelijke filosofische ontwikkelingen van het postmodernisme en de taal filosofie vaak worden bestempeld als aanstichters van deze problemen, vindt Gescinska een fundamentele oorsprong: het lonen van de leugen in het publieke debat. Zij laat zien dat dit niet tegengesteld is aan waarheid, maar aan waarachtigheid. De discussie krijgt zodoende een duidelijke morele dimensie: een gebrek aan waarachtigheid leidt tot een gebrek aan persoonlijke oprechtheid en authenticiteit. Dit staat op gespannen voet met onze vrijheid.

Ger Groot en Guido Vanheeswijk

Charles Taylor

Fi20-08 | 2018
Klement
240 pagina's

Taylor (1931) wordt beschouwd als één van de grootste hedendaagse denkers. Zeker in het hedendaagse debat over het zelf en de problemen van de moderniteit, zoals religie en seculariteit. Hij beweegt zich verder op vrijwel alle terreinen van de filosofie. Hij is een filosoof van het midden, zoekt steeds de nuance. In dit boek wordt voor het eerst een overzicht gegeven van het geheel van Taylors denken. Een doorwrocht, niet gemakkelijk boek, maar actueel en rijk van inhoud, dat nieuwsgierig maakt naar Taylors eigen teksten. Een betere inleiding in het denken van Taylor is in het

Nederlands niet te vinden, aldus Dr. Taede A. Smedes in zijn recensie. Ger Groot (1954) is universitair hoofddocent filosofische antropologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Guido Vanheeswijk (1955) is hoogleraar filosofie aan de Universiteit Antwerpen. Zij zijn redacteur en auteur van deze bundel.

Arnon Grunberg

Vriend & Vijand. Decadentie, ondergang en verlossing

Fi19-05 | 2019
Prometheus
112 pagina's

In de essayreeks *Nieuw Licht* (waarvan ook het essay *Onbehagen van Bas Heijne* op de filosofielijst staat), beantwoordt een eigentijdse schrijver een vraag aan de hand van een klassieke tekst. De schrijver Arnon Grunberg beantwoordt in dit essay de vraag of het Westen te seculier en te individualistisch is geworden voor een vijandbeeld. Dit terwijl radicale religies het Westen wél als vijand zien. Het begrip politiek uit Kroonjurist van het Derde Rijk (1932) van de Duitse politieke filosoof Carl Schmitt, is hier de klassieke tekst. Schmitt stelt daarin dat iedere politieke gemeenschap een gemeenschappelijke vijand nodig heeft. Ook Grunberg meent dat mensen vijanden nodig hebben, maar dit alleen om zichzelf te leren kennen. Het idee van het plaatsen van vrienden tegenover vijanden vindt hij achterhaald.

Pierre Hadot

Filosofie als een manier van leven

Fi15-07 | 2007
Ambo/Anthos
327 pagina's

Voordat filosofie verwerd tot academische discipline, dienstmaagd van de theologie of de wetenschap bestond ze in de eerste plaats als levenskunst. In de filosofische scholen van de oudheid stond niet zozeer het theoretische kennen centraal, als wel het streven naar wijsheid en het vormgeven van een filosofisch leven. Historicus en filosoof Pierre Hadot (1922-2010) pleit voor een terugkeer naar deze oorspronkelijke opvatting van filosofie. Volgens Hadot zorgt de hedendaagse reductie van filosofie tot theoretische beschouwing en kernleer ervoor dat de kern van de antieke filosofie over het hoofd wordt gezien en dat daarmee ook haar hedendaagse relevantie niet wordt opgemerkt. Dit boek biedt naast een toegankelijke introductie in het antieke denken een invloedrijke visie op filosofie als levenskunst. In de bespreking van de verhouding tussen filosofisch betoog, existentiële keuze en geestelijke oefening klinkt Hadots oproep door om de filosofie opnieuw te integreren in het leven en het leven in de filosofie.

Edith Hall

Wat zou Aristoteles doen? Hoe oude filosofie je leven kan veranderen

Fi20-09 | 2018
Uitgeverij Ten Have
262 pagina's

De schrijfster legt op een heel toegankelijke manier uit wat Aristoteles verstaat onder geluk en een goed leven. De lezer zal waarschijnlijk verbaasd zijn hoe relevant Aristoteles' ideeën voor de moderne mens zijn. De richtlijnen die hij geeft voor een goed leven zijn gebaseerd op een goed begrip van de menselijke natuur en zijn bij uitstek praktisch van aard. Wat verfrissend is dat Aristoteles weet dat je mo-

lijkheden beperkt zijn en dat omstandigheden roet in het eten kunnen gooien. Je werkt altijd aan een goed leven binnen je capaciteiten met in acht neming van de omstandigheden. Edith Hall is hoogleraar aan het Kings College in Londen en een groot bewonderaar van Aristoteles. Zij is er met dit boek in is geslaagd zijn gedachten voor een breed publiek toegankelijk te maken.

Jurriën Hamer

Waarom schurken pech hebben en helden geluk. Een nieuwe filosofie van de vrije wil

Fi22-04 | 2021
De Bezige Bij
192 pagina's

In 'Waarom schurken pech hebben en helden geluk' onderneemt de schrijver een zoektocht om de vrije wil te ontrafelen. De ondertitel 'Een nieuwe filosofie van de vrije wil' geeft exemplarisch het onderwerp aan. In deel een Het onweerstaanbare idee onderzoekt de schrijver of de vrije wil een bestaansreden heeft. Hij argumenteert dat de vrije wil niet bestaat, desondanks wordt men dusdanig gelokt om toch in de vrije wil te geloven. Deel twee Een rechtvaardiger land gaat dieper in op het rechtvaardigheidsconcept. Door het geloof in de vrije wil los te laten, wordt een nieuwe dimensie geschapen voor de rechtvaardigheidsnotie. Als filosoof weet Jurriën Hamer het dilemma van de vrije wil goed voor het voetlicht te brengen, gelardeerd met trefende voorbeelden of situaties. Zijn juridische kennis wordt goed verwoord in deel twee, met name in zijn betoog over Straf zonder vergelding.

Marjolijn van Heemstra

Wat is ruimte waard. Thema maand van de filosofie: weerloos en waardevol.

Fi23-04 | 2023
De Correspondent
90 pagina's

De rijkdom van de aarde heeft haar grenzen bereikt. De blikken richten zich niet meer naar beneden, maar naar boven: in de ruimte lonkt het nieuwe goud. Een nieuw frontier, waar miljardairs als Elon Musk en Jeff Bezos gretig aanspraak op maken. Noem ze moderne kolonisten, ruimtebaronnen of spacecowboys. De ruimtevaart draait op volle toeren – de ene naar de andere raket wordt gelanceerd – opzoek naar verre rijkdommen. Van mijnbouw op asteroïden tot een tankstation op de maan als tussenstop naar Mars. Als nieuwe vakantiebestemming voor de superrijken of als noodzakelijk alternatief als de uitgeputte aarde de mens niet meer van genoeg bestaansmiddelen kan voorzien. Er staat veel op het spel. In dit boek neemt theatermaker, dichter en schrijver Marjolijn van Heemstra je mee naar de vertes die rijk maken en toont ze de verarming die dat tegelijkertijd teweegbrengt. Een fascinerend spanningsveld tussen arm en rijk, aarde en ruimte, behoud en progressie.

Gert-Jan van der Heiden

Metafysica. Van orde naar ontvankelijkheid

Fi22-05 | 2021
Boom uitgevers
352 pagina's

Is wat ik denk te weten over de werkelijkheid wel echt waar? Is wat ik 'denk' de 'waarheid' over het 'zijn'? De filosofie kent vele disciplines. De ethiek, logica,

wetenschapsfilosofie, esthetica en de geschiedenis van de filosofie. Toch is er maar echt een discipline die centraal staat in de gehele filosofie. Dat is de metafysica. In *Metafysica. Van orde naar ontvankelijkheid* beschrijft filosoof Gert-Jan van der Heiden zowel de geschiedenis van de metafysica als zijn eigen visie op deze 'koningin van der wetenschappen'. Zodoende confronteert Van der Heiden de lezer niet alleen met de meest fundamentele vragen die de mens zichzelf kan stellen, maar biedt hij ook antwoorden op deze vragen. Antwoorden die, zoals de filosofie eigen is, weer nieuwe vragen oproepen.

Arnold Heumakers
Langs de afgrond. Het nut van foute denkers

Fi22-06 | 2020
Boom uitgeverij
270 pagina's

In een tijd waarin politieke correctheid de boventoon lijkt te voeren, breekt historicus, literair criticus en essayist Arnold Heumakers een lans voor het nut van foute denkers. In *Langs de afgrond* bespreekt hij er een aantal: van Maurice Barrès tot Georges Sorel, van Oswald Spengler tot Carl Schmitt en van Erich Wichman tot Michel Houellebecq. Waar wij de meesten van hen als 'fout' zouden bestempelen, gaat Heumakers op zoek naar de drijfveren van deze denkers. Tot welke inzichten zijn zij gekomen? Wat bracht hen tot deze inzichten? Hoe hebben ze deze inzichten in de praktijk gebracht? In een even gedurfde als diepgravende studie zoekt Heumakers naar antwoorden en neemt hij ons mee langs conservatisme, fascisme, antisemitisme en meer. Heumakers moraliseert niet. Hij legt voortdurend de koppeling met het actuele politieke discours. De centrale

vraag blijft namelijk: Kunnen wij in onze huidige, liberaal-democratische samenleving van het foute denken leren?

Marli Huijer
De toekomst van het sterven. Vitale ideeën voor de wereld van morgen

Fi23-05 | 2022
Uitgeverij Pluim
160 pagina's

Wat het juiste moment van sterven is, is voor de stervende en de naasten een belangrijke, betekenisvolle vraag. Marli Huijer, emeritus hoogleraar publieksfilosofie, onderzoekt in dit zeer toegankelijk geschreven essay hoe wij persoonlijk en in onze samenleving omgaan met veroudering en dood. Sommigen zoeken een zo lang en gezond mogelijk leven, maar veroudering gaat gepaard met ziekte en invaliditeit en daarom is het volgens haar verstandig om te reflecteren op de laatste levensfase. Niet alleen persoonlijk, maar ook politiek en maatschappelijk, want er zijn grenzen aan de levensduur én aan de zorg.

Michael Ignatieff
Troost. Als licht in donkere tijden

Fi22-07 | 2021
Uitgeverij Cossee
320 pagina's

Waar haalden Cicero, Dante of Albert Camus – om er een paar te noemen – hun troost of moed vandaan toen ze werden geconfronteerd met verlies of een ramp. Wat doe je als je denkt: hoe kan ik nu verder? Na het horen van psalmtoonzettingen tijdens het Utrechtse Festival voor Oude Muziek lieten deze vragen Michael Ignatieff niet meer los. In *Troost*

gaat hij in het werk van filosofen, schrijvers en staatslieden op zoek naar inspirerende woorden en inzichten. Als licht in donkere tijden brengt hij de verhalen van deze kunstenaars naar het nu. Het resultaat is een doortastende en menselijke mix van onderzoek en persoonlijke overdenkingen. Michael Ignatieff laat ons op levendige wijze zien dat we onze traditie van hoop kunnen laten herleven om angst en onzekerheid het hoofd te bieden.

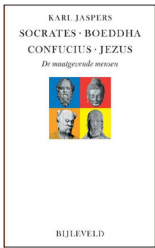

Frans Jacobs
De essentie van Montaigne

Fi23-06 | 2017
ISVW Uitgevers
224 pagina's

Montaigne heeft een groot aantal essays geschreven over uiteenlopende onderwerpen. Deze zijn niet schematisch opgezet met het doel de lezer te overtuigen van bepaalde filosofische ideeën. Montaigne springt vaak van de hak op de tak en bekommert er zich niet zijn uitspraken goed te beargumenteren. Bij het lezen van Montaignes werk is het moeilijk om door de bomen het bos te zien. Frans Jacobs is er in zijn boek geslaagd om de lezer toch het bos te laten zien. De schrijver gebruikt veel originele teksten ter illustratie en onderbouwing. Ieder hoofdstuk dat een thema behandelt wordt afgesloten met een commentaar waarin hij zijn visie geeft over de gedachten van Montaigne over dit onderwerp. Voor iedereen die kennis wil maken met Montaigne of zich verder wil verdiepen in diens het gedachtegoed is dit boek de moeite van het lezen waard.

Karl Jaspers

Socrates, Boeddha, Confucius, Jezus

Fi13-10 | 2011, 3e druk
Erven Bijleveld
185 pagina's

Jaspers beschouwt Socrates, Boeddha, Confucius en Jezus als vier historische figuren die aan de basis staan van ons moderne wereldbeeld. Hij ziet hen niet zozeer als bouwers van godsdienstige of wijsgerige systemen, maar schetst hen als onze naasten, die door hun levenshouding en levenswandel maatgevend werden. Elk van hen zag op zijn eigen wijze de eeuwige levensvragen onder ogen: de vragen van goed en kwaad, van liefde en dood en van onze verhouding met anderen en met onszelf. Wat de vier volgens Jaspers bindt is hun oorspronkelijkheid, hun afkeer van vergoddelijking, hun zoeken in plaats van vinden, hun vragen in plaats van antwoorden en hun oprechte menselijkheid. Hun antwoorden op de grote levensvragen blijven inspireren. Jaspers heeft met dit werk een boeiend boek geschreven. Hij laat zich niet verleiden tot romanisering, noch maakt hij er een moeilijk abstract filosofisch werk van. De vertaler, Sperna Weiland, heeft het boek van een interessante inleiding voorzien.

Jan Keij

Kierkegaard anders gezien

Fi19-06 | 2015
Klement
286 pagina's

Jan Keij scheidt op een originele wijze een beeld van Kierkegaard, door vanuit het begrip 'verschilsdenker' het christelijke gedachtegoed van Kierkegaard, getrouw aan de originele teksten, te transformeren naar een filosofie die voor alles op zoek is naar de

vraag: hoe moet ik leven? Ter onderbouwing maakt Keij hierbij gebruik van het gedachtegoed van Derrida en Levinas. Kierkegaard publiceert zijn werk vanuit verschillende pseudoniemen om op deze manier de diverse manieren van denken en leven te verbinden met zijn drie fasen van existentie: esthetisch, ethisch en religieus. Kierkegaard wil voor alles zijn lezers stimuleren om zelf keuzes te maken in het leven, in plaats van zich te richten op universele wetten of de voorschriften van kerkelijke instituties. Dankzij Kierkegaards werk heeft de westerse filosofie een totaal nieuwe kijk op het individu gekregen. Hij wordt dan ook met recht gezien als de wegbereider van het existentialisme.

Bert Keizer

Waar blijft de ziel?

Fi13-05 | 2013
Lemniscaat
148 pagina's

Keizer gebruikt zijn filosofische achtergrond in dit boek om te laten zien dat geest en ziel niet bestaan zonder het brein, maar daar niet mee samenvallen. Als arts en filosoof hanteert hij een brede invalshoek. De schrijver gaat in op de neurosophische benaderingen van Swaab en anderen. Hij beschrijft zijn eigen ervaringen om te laten zien dat een ziek brein een zieke ziel voortbrengt. Aan de hand van ervaringen en de experimenten betoogt hij dat het zenuwstelsel evolutionair ontstaan is om in de wereld wat te doen. Ons denken en doen is niet geïsoleerd in het brein, het komt tot stand met de zintuigen en met de wereld. Het boek is geschreven met wijsheid en humor. Vooral de voorbeelden en metaforen maken veel duidelijk. Het raakt wezenlijke problemen en zet aan tot denken.

Arjen Kleinherenbrink

De constructie van de wereld. De filosofie van Bruno Latour

Fi23-07 | 2022
Boom uitgevers
240 pagina's

Wat is de betekenis van de actor-netwerktheorie van filosoof Bruno Latour? In oktober 2022 is deze belangrijke hedendaagse denker overleden. In *De constructie van de wereld* biedt filosoof Arjen Kleinherenbrink inzicht in deze verfrissende, nieuwe denkwereld. Latour is de eerste grote filosoof die over de wereld systematisch in termen van netwerken denkt, als een alternatief voor een denkwijze die de moderne wereld in zijn optiek al eeuwenlang domineert. Het moderne denken valt uiteen in categorieën zoals bijvoorbeeld: natuur, cultuur, natie of kapitalisme. Latours alternatief is een filosofie waarin de wereld bestaat uit zogenaamde actoren, die met elkaar in verbinding staan. Niet alleen mensen of dieren gelden daarin als actoren, maar ook dingen. Kleinherenbrink weet op begrijpelijke en overtuigende wijze de achtergronden van de actor-netwerktheorie te duiden. Wie dit boek over Latour leest, zal merken dat er een frisse wind door de filosofie waait.

Guido van der Knaap

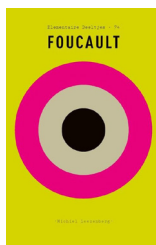
Van Aristoteles tot Algoritmische. Filosofie van kunstmatige intelligentie

Fi23-08 | 2022
Boom uitgevers
224 pagina's

Kunstmatige intelligentie (Artificial Intelligence of AI) heeft steeds meer impact op de samenleving én op ons persoonlijke leven.

Ze wordt gebruikt in praktische toepassingen als gezichtsherkenning, vertaalmachines, gepersonaliseerde koopsuggesties en recent ChatGPT. De ontwikkeling van AI is grotendeels het domein van technici en programmeurs en van grote bedrijven als Google. Maar met de opkomst van kunstmatige intelligentie rijzen er ook fundamentele vragen. In *Van Aristoteles tot algoritme* behandelt Guido van der Knaap de (on)mogelijkheden en (on)wenselijkheden van kunstmatige intelligentie tegen de achtergrond van de filosofische traditie. Het boek voert u met vele concrete voorbeelden langs logica en statistiek, causaliteit en inductie, taal, betekenis en echt begrijpen, empirisme en rationalisme, de Turing machine en de Chinese kamer, deep learning en deep fake tot vraagstukken van ethiek en politiek, zoals veiligheid, rechtvaardige verdeling, disciplineren en macht. Het slothoofdstuk nodigt uit een eigen filosofische positie te overwegen.

Michiel Leezenberg

Foucault. Elementaire deeltjes 74

Fi23-09 | 2021
Uitgeverij Athenaeum – Polak & Van Genneep
168 pagina's

Michel Foucault is één van de bekendste, maar ook één van de meest omstreden, meest geciteerde en minst begrepen denkers van de hedendaagse geesteswetenschappen. In dit boekje behandelt Michiel Leezenberg, docent wijsbegeerte aan de Universiteit van Amsterdam, Foucaults leven en zijn bijdragen aan geschiedschrijving en filosofie. Hierbij komen allerlei actuele onderwerpen aan bod, waaronder taal en kennis, waanzin, discipline, marxisme, neoliberalisme en seksualiteit. Op analytische wijze legt Leezenberg

uit hoe Foucault elk denken en handelen dat kennis op vaste fundamentele baseert, verwerpt, alles is historisch gezien veranderlijk. Spraakmakend is ook dat Foucault geen universele principes erkent. Hij heeft echter wel een eigen moreel fundament: geen enkele ideologie rechtvaardigt machtsmisbruik tegen individuele mensen. Menselijke ellende geeft het recht om in opstand te komen en mag nooit een onvermijdelijke bijkomstigheid zijn van politiek beleid. Het boek *Foucault* geeft een nieuwe kijk op onze geschiedenis en de maatschappij, die aanzet tot nadenken en reflectie.

Ton Lemaire

Met Lichte Tred. De wereld van de wandelaar

Fi20-11 | 2019
Uitgeverij Ambo/Anthos
264 pagina's

Het boek *Met Lichte Tred* is een filosofische en antropologische wandeling met Ton Lemaire. In het boek beschrijft hij de oorsprong en de verandering van het wandelen aan de hand van verschillende schrijvers, filosofen en kunstenaars. Lemaire toont aan dat wandelen vooral draait om onze band met de natuur en het landschap. Deze band is wellicht belangrijker dan ooit in de huidige moderne maatschappij, waarin de wandeling een soort ontsnapping aan het alledaagse materialistische, snelle en passieve leven is geworden. *Met Lichte Tred* is daarom niet alleen een ode aan het wandelen, maar ook een kritische kijk op de hedendaagse samenleving.

Thijs Lijster

Kijken, proeven, denken. Essays over kunst, kritiek en filosofie

Fi21-12 | 2019
De Bezige Bij
256 pagina's

Meestal zien wij een kunstwerk als iets passiefs waarover wij ons een mening kunnen vormen, kunnen nadenken. Volgens Lijster denkt het kunstwerk terug. Er is dus sprake van een wisselwerking tussen het kunstwerk en de kunstbeschouwer, de waarnemer. Hoe dat in zijn werk kan gaan, laat hij zien aan de hand van producties van verschillende kunstenaars. Door deze houding verandert het begrip van de kunst als zodanig (het kijken), maar ook kunstkritiek (het proeven) en de relatie tussen kunst en filosofie (het denken) blijven niet hetzelfde. De essays kunnen onafhankelijk van elkaar worden gelezen. Lijster is als kunst- en cultuurfilosoof verbonden aan de universiteit van Groningen.

Jeroen Linssen

Hebzucht. Een filosofische geschiedenis van de inhalijsheid

Fi20-12 | 2019
Uitgeverij Vantilt
340 pagina's

Hebzucht werd wel gezien als de oorzaak van de financieel-economische crisis van 2008 en de jaren erna. Jeroen Linssen, filosoof aan de Radboud Universiteit in Nijmegen, leidt u langs het denken over hebzucht gedurende de laatste duizend jaar. Hij laat zien dat hebzucht in die periode stap voor stap verandert van een doodzonde in een eigenschap met positieve maatschappelijke gevolgen: welvaart. Het is niet gemakkelijk gebleken een serieus alternatief

voor de westerse, kapitalistische maatschappij te ontwikkelen, omdat eigenbelang en hebzucht een volstrekt normaal onderdeel zijn geworden van ons doen en laten, individueel en collectief. Volgens Linssen leven we vandaag de dag in een ondernemersmaatschappij, waarin iedereen ondernemer is, of je dat nu wel of niet kunt. Interessant is bovendien de vraag of het klimaatprobleem leidt tot een herwaardering van hebzucht. Het boek is toegankelijk opgebouwd en geschreven.

Corijn van Mazijk

De wereld als verschijning
Fenomenologie en de twintigste eeuw

Fi23-10 | 2021
Boom uitgeverij
208 pagina's

De fenomenologie is een van de belangrijkste filosofische stromingen van de twintigste eeuw. Ze ontstond na de Eerste Wereldoorlog in Duitsland als reactie enerzijds op de dominantie van het natuurwetenschappelijk denken en anderzijds op het afbrokkelend geloof in het verlichtingsoptimisme. Fenomenologie is de leer van de fenomenen: alles wat ik ervaar is voor mij een fenomeen. Fenomenologen bestuderen het menselijk bestaan vanuit de wereld zoals die direct aan ons verschijnt. De rijkdom van de ervaren wereld moet uit de vergetelheid worden gehaald, we moeten we wereld 'her-betoveren'. Universitair docent Corijn van Mazijk heeft een heldere inleiding in de fenomenologie geschreven. Hij beschrijft het leven en denken van Edmund Husserl – grondlegger van de fenomenologie – en zijn belangrijkste opvolgers: Martin Heidegger, Jean-Paul Sartre en Maurice Merleau-Ponty. Hij plaatst de ontwikkeling van hun

denken in een historisch perspectief en beschrijft het traject dat het fenomenologisch denken in de twintigste eeuw – van Husserl via Levinas naar Sartre en Merleau-Ponty – heeft afgelegd.

Eva Meijer

Vuurduin.
Aantekeningen bij een wereld die verdwijnt

Fi21-13 | 2021
Lemniscaat
84 pagina's

Vuurduin. Aantekeningen bij een wereld die verdwijnt is een essay in het kader van de Maand van de Filosofie 2021 met een alarmerende boodschap. Door klimaatverandering, milieuvervuiling en de bio-industrie heeft de mens een vernietigende invloed op de wereld. Maar om dit op te lossen, moeten we volgens Eva Meijer niet vervallen in het idee dat wij mensen 'de natuur' moeten redden. Want de mens staat niet los van de natuur, maar is natuur, net als dieren, bomen en de ijskappen. Bevrijd van ons uitzonderingsdenken moeten we beter leren communiceren met de rest van de wereld. Dit vereist een nieuw begrip van wat mensen als 'normaal' of 'natuurlijk' beschouwen. *Vuurduin* is een indringend en persoonlijk betoog over onszelf en de 'natuurlijke' wereld om ons heen. Het rijgt het gedachtegoed van uiteenlopende filosofen, kunstenaars en andere denkers moeiteloos aan elkaar. Het resultaat is een overtuigend pleidooi voor hoop én actie.

Monica Meijsing

Waar was ik toen ik er niet was

Fi19-08 | 2018
Uitgeverij Vantilt
288 pagina's

De titel van het boek verwijst naar de vraag die de schrijfster stelt nadat zij een operatie heeft ondergaan, waarbij zij door de narcose buiten bewustzijn is geweest. Bewustzijn is een essentieel onderdeel/aspect van het mens zijn. Als je geen bewustzijn hebt, kun je dan nog wel zeggen dat je (volledig) mens bent? De schrijfster stelt daarop de vraag "Wat is die ik?" Wat maakt de mens tot een persoon? Welke criteria gebruiken wij daarvoor? En als een mens niet aan de criteria voldoet is het dan geen persoon (meer)? Blijft de mens over zijn hele leven dezelfde persoon of kan hij van persoon veranderen? Dit soort vragen worden in dit boek behandeld, waarbij gebruik gemaakt wordt van de nieuwste ontwikkelingen in de neurologie. Echter, de toegenomen kennis van de hersenen doet ons alleen beseffen dat het mysterie van het bewustzijn dieper is dan we dachten."

Thomas Nagel

Wat betekent het allemaal? Zeer korte inleiding in de filosofie

Fi16-15 | 2014
Bijleveld
109 pagina's

Dit boek is alom aangeprezen als een toegankelijke inleiding in de filosofie aan de hand van de belangrijkste thema's zoals: Hoe weten we iets, Vrije wil, Goed en kwaad, De aard van de dood en De zin van het leven. Voorwaar belangrijke thema's. Maar

verwacht in dit boek en van de auteur geen antwoorden. De thema's worden in negen korte hoofdstukken beschreven waar ze in een vraag-antwoord spel besproken worden. Al deze thema's kunnen dienen als een basis voor de discussie binnen de leesgroep om zo nader kennis te maken met de filosofie. Filosofie is immers het denken over ons zelf en over de wereld om ons heen en probeert een antwoord te geven over de belangrijkste levensvragen. Deze komen in dit boek aan de orde. Het is een goede inleiding en een vertrekpunt om hierover met elkaar in discussie te gaan.

André Nusselder

Meer dan de mens alleen. Filosofie van het verlangen

Fi22-08 | 2021
Boom uitgevers
240 pagina's

"Wij zijn verlangende dieren: het verlangen is zelfs het meest wezenlijke van onszelf, datgene wat ons tot mens maakt." Volgens Nusselder ontbreekt er iets aan de werkelijkheid. De mens verlangt naar meer. Dit gemis, en het daaruit voortvloeiende verlangen, behoort tot het wezen van het mens-zijn. Vroeger kwam dit verlangen tot uiting in allesomvattende doctrines, maar ook voor de moderne mens blijven gemis en verlangen een bepalende grondstemming. In onze maatschappij heerst een alomtegenwoordig gevoel van onvoldaanheid waarvoor coaches oplossingen proberen te bieden. We creëren onbewust allerlei kleine rituelen om uitdrukking te geven aan verlangens die het alledaagse te boven gaan. Nusselder analyseert middels inzichten uit de continentale filosofie en Freudiaanse psychoanalyse de diepere lagen van het menselijk verlangen. Via

het leven van Vincent van Gogh wordt de basisstructuur van het menselijk verlangen blootgelegd. Van Gogh toont ons zowel het gevaar van het verlangen als de betekenisrijkdom van het leven.

Karl Popper

De groei van Kennis

Fi18-24 | 2002
Boom uitgevers
278 pagina's

Wanneer geldt een bewering als wetenschappelijke kennis? Waarin onderscheidt dat laatste zich van andere vormen van weten? En waarom zou zij in het bijzonder ons respect verdienen? Dit zijn vragen die minstens sinds de wetenschappelijke revolutie van de 17e eeuw een centrale plaats innemen binnen de filosofie. En in onze tijd van fake news en alternatieve feiten blijken zij nog niet aan relevantie te hebben ingeboet. Het begin van een antwoord op dit soort vragen kan worden gevonden in het werk van Karl Popper. In *De Groei van Kennis* laat hij zien dat een theorie slechts wetenschappelijk is als zij falsifieerbaar is, wat wil zeggen dat zij in principe weerlegbaar is door toekomstige observaties. Popper weet zo bijvoorbeeld op overtuigende wijze aan te tonen dat astronomie een wetenschap is, terwijl hij tegelijkertijd astrologie onmaskert als pseudowetenschappelijk.

Richard David Precht

Denken over dieren. Waar ligt de grens van de mens?

Fi21-14 | 2017
Uitgeverij Ten Have
159 pagina's

Welke plaats verdienen dieren in onze samenleving? Die vraag staat centraal in het boek *Denken over dieren. Waar ligt de grens van de mens?* van de Duitse filosoof Richard Precht. Dat boek past in de bredere trend van een kritische discussie over dieren in onze maatschappij, niet alleen over dieren in de bio-industrie, maar ook over dieren in het wild. Die discussie heeft er ook toe geleid dat het houden van vee (voor verschillende doeleinden) aan strengere eisen is gebonden en dat er meer ruimte komt voor wilde dieren. Precht benadrukt onze beperkte kennis van dieren en wijst een principiële onderscheid van mens en dier af. Hij stelt voor een dierethiek te ontwikkelen die steunt op een groeiende sensibele voor dieren en op regels die de omgang met dieren reguleren, terwijl die ethiek tegelijkertijd haar grenzen vindt in de steun die ze moet krijgen van de bevolking.

Michael Puett

De weg. Wat Chinese filosofen ons leren

Fi18-01 | 2016
Uitgeverij Ten Have
240 pagina's

De Weg van Michael Puett is een goed beginpunt van een verkenning van de klassieke Chinese filosofie. Hij geeft een duidelijke visie op wat we van de oude Chinezen kunnen leren en daarmee krijgt hij op Harvard de collegezalen vol studenten. We maken kennis met het werk van een aantal belangrijke klassieke Chinese filosofen zoals: Confucius, Mencius, Mozi, Laozi, Zhuangzi en Xunzi. Puett trekt daarbij grote lijnen en we mogen ons afvragen in hoeverre dit leidt tot te veel generalisaties. Hij slaagt er echter goed in om ons te laten verplaatsen in een geheel andere tijd en cultuur dan de onze, waardoor we

in een gunstige positie komen om de vanzelfsprekende aannames en vooroordelen in onze eigen cultuur te ontdekken.

Miriam Rasch

Frictie. Ethiek in tijden van dataïsme

Fi22-09 | 2020
De Bezige Bij
240 pagina's

Het dataïsme is de overtuiging dat de werkelijkheid volledig in data gevat kan worden. In *Frictie* illustreert en bekritiseert Miriam Rasch dit geloof. Door de werkelijkheid in data te vatten wordt de werkelijkheid versoepelt, bijvoorbeeld met zoekmachines die al weten wat je op wilt zoeken voordat je het intypt. Zo maakt data onze realiteit vrij van frictie. Ondanks dat deze automatisering klinkt als iets goeds – het wordt de mens immers makkelijk gemaakt – belemmert het onze authenticiteit, alles wordt voor ons gedaan. Tegenover de automatiserende wereldopvatting die het dataïsme propageert, stelt Miriam Rasch een levensstijl van frictie voor. Met frictie sluiten we ons af van de versoepeling van de data, bijvoorbeeld door ons af te sluiten van het internet. Met frictie verkiezen we onze eigen uniekheid boven de gladde illusie van de automatisering. Frictie is filosofisch rijk en relevant voor een ieder die de huidige toestand van onze kennis wilt begrijpen.

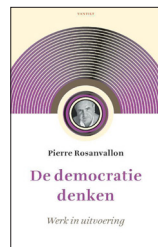
Mirjam van Reijen

Stoïcijnse levenskunst. Evenveel geluk als wijsheid

Fi18-25 | 2016
ISVV uitgevers
168 pagina's

Het stoïcisme mag dan zijn ontwikkeld in de klassieke oudheid, een curiositeit uit het verleden is dit fenomeen allerminst. De denkbeelden van onder anderen Epictetus, Seneca en Marcus Aurelius zijn al enige tijd bezig aan een opmerkelijke revival. Miriam van Reijen, docent en publicist filosofie, weet de uitgangspunten van het stoïcisme helder uiteen te zetten in dit boek. Hierbij richt zij zich voornamelijk op de stoïcijnse analyse van emotie, die zich kenmerkt door de overtuiging dat negatieve emoties het gevolg zijn van irrationele gedachten. Niet alleen Seneca en Epictetus, maar ook Epicurus, Spinoza, Sartre en zelfs de cognitieve psychotherapie komen aan bod. Met alle-daagse voorbeelden en concrete oefeningen weet Van Reijen de stoïcijnse levenskunst bovendien praktisch relevant te houden. Wil je controle krijgen over je eigen gemoedstoestand, lees en bespreek dan dit boek.

Pierre Rosanvallon

De democratie denken. Werk in uitvoering

Fi21-15 | 2019
Uitgeverij Vantilt
230 pagina's

De Franse filosoof Rosanvallon is een van de belangrijkste hedendaagse denkers over democratie. In zijn in 2019 verschenen boek *De democratie denken. Werk in uitvoering* beschrijft hij de democratie als een permanente reorganisatie van het sociale leven, een werk in uitvoering dat nooit af kan zijn. Rosanvallon gaat niet uit van een normatief ideaalmodel van democratie, maar vertrekt vanuit het historische gegeven dat de democratie steeds opnieuw hooggestemde verwachtingen en hoop wekt, maar evenzeer gepaard gaat met teleurstellingen, ver-

warring en weerstand. Origineel, erudiet en nauwgezet beschrijft Rosanvallon de geschiedenis van die permanente spanning. Pierre Rosanvallon gaat in zijn boek in op zijn werk en methode, de betekenis van het politieke wantrouwen, de afnemende legitimiteit van democratische instellingen, de tanende zeggingskracht van het gelijkheidsideaal en de veronachtzaming van het belang van het bestuur in de democratie. Het verschijnsel populisme analyseert hij als een pathologie van de democratie.

Rüdiger Safranski

Tijd. Hoe tijd en mens elkaar beïnvloeden

Fi17-10 | 2018
Uitgeverij Olympus
224 pagina's

Thema: Politiek en Samenleving. Religie en levensbeschouwing. Safranski ziet tijd niet als een eenheid die gemeten kan worden. In plaats daarvan onderzoekt hij wat het met ons doet en wat wij ermee doen. Dit fenomenologische onderzoek begint hij met het verschijnsel van de verveling: het moment van vervlakking waarop we de uitgestrektheid van de tijd ervaren. Deze eentonigheid, die zich uit in de globalisering, veroorzaakt bij de mens een "jachtige rusteloosheid die zich nergens mee kan verbinden, niet eens met zichzelf." Dit verlangen naar assimilatie stuurt de mens in de manier waarop hij met de tijd omgaat: hij is op zoek naar een (nieuw) begin. De tijd van beginners is enkel op het heden gericht, waarin versnelling en innovatie centraal staan. De wegwerpcultuur en abstracte kredieten zetten dit heden verder onder druk. Met behulp van diverse tijdbenaderingen uit het verleden laat Safranski zien dat het ook anders kan.

Michael J. Sandel

Pleidooi tegen volmaaktheid. Een ethiek voor geventechnologie

Fi15-16 | 2012
Uitgeverij Ten Have
144 pagina's

Volgens Michael J. Sandel, hoogleraar politieke filosofie en ethiek aan de Harvard universiteit, is het inmiddels mogelijk onszelf 'beter dan goed' te maken. In de vrije westerse samenlevingen waar begrippen als vrijheid en zelfbeschikkingsrecht hoog in het vaandel staan, is men al gauw geneigd nieuwe mogelijkheden als bijv. klonen en het toepassen van genetische en biotechnologische verbeteringen een kans te geven. Toch meent Sandel dat, nu 'de wetenschap zich sneller ontwikkelt dan ons morele begrip', het zaak is moeilijke morele vragen over genetische manipulatie niet uit de weg te gaan. In dit boek doet hij dit dan ook niet. Aan de hand van een aantal zeer aansprekende voorbeelden zoals: "Hebben 2 dove ouders het recht een kind te krijgen dat ook doof is? En in hoeverre mogen we lichaams lengte en geheugen beïnvloeden?" bespreekt hij op een heldere manier dergelijke morele dilemma's. De titel van het boek suggereert al in welke richting zijn opvattingen gaan.

Katrien Schaubroeck

Iris Murdoch: Een filosofie van de liefde

Fi22-10 | 2020
Letterwerk
70 pagina's

In *Iris Murdoch: Een filosofie van de Liefde* wil Katrien Schaubroeck de filosofie van Murdoch in de schijnwerpers zetten. Murdoch is

vooral bekend als een bekroonde schrijver van literatuur. Haar filosofie is echter in de vergetelheid geraakt. Volgens Schaubroeck is dit onterecht. Met dit boek geeft zij de lezer een handvat voor het omgaan met ethiek, met mens-zijn en het innerlijk leven. Murdoch beschrijft een manier van goed-mens-zijn die in hoge mate afwijkt van de toenmalige en actuele opvattingen van haar mede-filosofen. In dit boek schrijft Schaubroeck op toegankelijke, persoonlijke wijze over het leven en de filosofie van Murdoch, hoe zij in de context van de filosofie-geschiedenis passen en hoe het aannemen van deze liefhebbende levenshouding eruit kan zien. Katrien Schaubroeck (1980) is een Belgische filosofe die gespecialiseerd is in de meta-ethiek, de morele psychologie en de filosofie van de liefde.

Hans Schnitzler

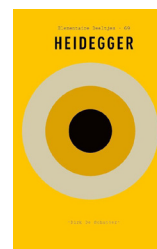
Wij nihilisten. Een zoektocht naar de geest van digitalisering

Fi23-11 | 2021
De Bezige Bij
144 pagina's

Waarom hebben we massaal de mogelijkheden van de technologieontwikkeling omarmd? In dit essay *Wij Nihilisten* zoekt Hans Schnitzler naar de geest van digitalisering. Hoe heeft de tech-elite het in een kort tijdsbestek voor elkaar gekregen dat we bijvoorbeeld niet meer zonder sociale media kunnen. Wat zijn de culturele wortels van dit succes? Als keerzijde hiervan refereert Schnitzler aan onder meer filosoof Friedrich Nietzsche met zijn begrip 'nihilisme'. Een filosofisch begrip dat duidt op de teloorgang van hogere waarden. In Schnitzlers zoektocht behandelt hij het archetype van het internettijdperk, de computernerd. Hij houdt

ons een spiegel voor: "In feite zijn wij allemaal nerds." Dit essay geeft op inzichtelijke wijze de dominantie weer hoe de tech-entrepreneurs te werk gaan. Geen wrange spiegel, maar een vrolijke aansporing om te veranderen. Dit markante geschreven essay over techniekfilosofie is voor lezers die zich kritisch willen bezinnen op onze relatie met technologie.

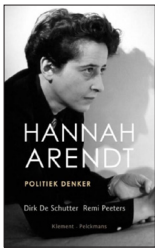
Dirk de Schutter

Heidegger. Elementaire deeltjes 69

Fi23-12 | 2020
Uitgeverij Athenaeum – Polak & Van Genneep
143 pagina's

Dit boekje geeft een inleiding tot het werk van de Duitse filosoof Martin Heidegger, een van de meest invloedrijke denkers van de twintigste eeuw. In grofweg chronologische volgorde worden de belangrijkste thema's uit zijn rijke oeuvre aangestipt. In het eerste deel bespreekt De Schutter het uitgangspunt van de filosofie van de mens als theoretische subject verschuift naar haar alledaagse bestaan. In het tweede deel Heideggers ontmanteling van het begrip 'Zijn' en zijn kritiek op hoe dit Zijn in de geschiedenis van de westerse filosofie begrepen is. Het derde deel benoemt enkele thema's uit zijn latere werk, van poëzie tot de presocratische filosofen. De blijvende invloed en relevantie van Heideggers gedachtegoed in onze huidige tijd loopt hiernaast als een rode draad door het boek. In de inleiding en een apart intermezzo is er uitdrukkelijk aandacht voor de controversie rondom de persoon van Heidegger, vanwege zijn relatie met het nationaalsocialisme.

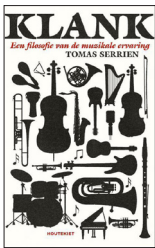
Dirk de Schutter en Remi Peeters

Hannah Arendt.
Politiek denker

Fi16-18 | 2015
Klement-Pelckmans
203 pagina's

De Schutter en Peeters hebben een toegankelijke inleiding geschreven voor iedereen met interesse in het denken van Hannah Arendt. Ze doen dit aan de hand van de meest centrale begrippen uit Arendts werk in een heldere stijl, zonder concessies te doen aan de diepgang van haar denken. Deze opzet is erg geslaagd omdat kennis van het Arendtiaanse vocabulaire en inzicht in de samenhang tussen begrippen zoals nataliteit, handelen en wereld, de beste manier is om grip te krijgen op haar vak doorwrochte werk. Het is een boek dat op zichzelf te lezen is, maar het kan ook gebruikt worden ter ondersteuning bij het lezen van Arendts werk. Aan te raden voor lezers met belangstelling voor politieke filosofie.

Thomas Serrien

Klank. Een filosofie van de muzikale ervaring

Fi19-11 | 2017
Houtekiet
212 pagina's

Filosofie en muziek zijn in eerste instantie lastig te verbinden, want hoe zou een fenomeen als muziek ooit in woorden kunnen worden uitgelegd? In *Klank. Een filosofie van de muzikale ervaring* stelt Tomas Serrien (1992) dat het maken van deze verbinding toch erg belangrijk is wanneer we muziek beter willen begrijpen. Serrien begint met de vraag wat er eigenlijk gebeurt op het moment dat wij muziek horen. Via een zorgvuldig gekozen weg behandelt hij uiteenlopende thema's

om het fenomeen van de muzikale ervaring inzichtelijk te maken, bijvoorbeeld het verschil tussen geluid en muziek of de muzikale ervaring van dove mensen. Serrien betoogt dat muziek pas echt ontstaat in de ervaring van de luisteraar en dat we daarom opnieuw moeten leren luisteren en ervaren om de gewaarwording van muziek beter te begrijpen. Met tal van voorbeelden nodigt hij de lezer uit om dit ook zelf te proberen en de muzikale ervaring in al haar veelkleurigheid te beleven.

Marjan Slob

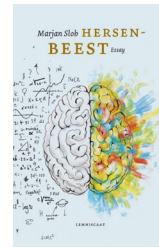
De lege hemel.
Over eenzaamheid

Fi21-18 | 2020
Ambo-Anthos
224 pagina's

De mens is als een verdoelde in deze uithoek van het universum aan zichzelf overgelaten. Onze denkkraft, ons wetenschappelijk vernuft, parachuteert ons de lege hemel in. Slob gaat in haar boek op zoek naar de dimensies van eenzaamheid. Ze definieert eenzaamheid als een diepmenselijk talent dat voortkomt uit ons vermogen tot zelfreflectie. Wanneer wij op onze eigen situatie reflecteren en vaststellen dat we verbondenheid missen, kunnen we ons daardoor verdrietig voelen. We kunnen lijden aan dat wat afwezig is. Slob bespreekt de inzichten van denkers als Blaise Pascal en Simone de Beauvoir tot aan Frans de Waal. Aangevuld met voorbeelden uit literatuur, film en muziek, en met David Bowie als gids, maakt Slob het begrip eenzaamheid op aansprekende wijze meer inzichtelijk. Het gaat binnen onze samenleving veel over eenzaamheid, zo zouden er steeds meer sociaal geïsoleerde ouderen zijn en zou het toenemende gebruik van beeldschermen leiden tot minder écht menselijk contact. Maar kloppen

deze eenzaamheidsclichés eigenlijk wel?

Marjan Slob

Hersenbeest

Fi20-14 | 2016
Lemniscaat
209 pagina's

Op haar website schrijft de auteur: "De drang van mensen om zichzelf te begrijpen is van alle tijden. En hersenwetenschap is in rap tempo de belangrijkste manier geworden om de waarheid over de mens boven tafel te krijgen. Althans, in de ogen van het grote publiek. In mijn nieuwe boek *Hersenbeest* verken ik de kracht én zwakte van die aanpak. Op een persoonlijke en tastende manier." Met dit boek won zij in 2016 de Socrates wisselbeker. De jury schrijft daarin o.a.: "Met haar subtiele taalgebruik en mooi gecomponeerde zinnen prikkelt ze de lezer om over zichzelf na te denken als vragen stellend wezen. Als hersenbeest. Een wonder-schoon boek." Hieraan hoeft weinig te worden toegevoegd, behalve misschien dat de epiloog met elementen van een menstheorie niet alleen interessant is, maar ook een goede basis voor discussies vormt.

Marc Slors

Dat had je gedacht!
Hersenen, bewustzijn en vrije wil in filosofisch perspectief

Fi18-26 | 2012
Boom uitgevers
240 pagina's

Filosofen en hersenwetenschappers ruziën over de vraag of de vrije wil wel of niet bestaat. Kunnen de speculaties van de

filosofie nu vervangen worden door de kennis die de moderne hersenwetenschap ons verschaft? Marc Slors bespreekt de belangrijkste onderzoeksresultaten van de laatste decennia. Hij laat zien dat we dankzij de hersenwetenschap steeds helderder inzien hoe vaak we onbewust handelen. Maar dat dit niets zegt over de vrije wil. Onze eigen ervaringen zijn heel goed te begrijpen in termen van de hersenwetenschap, aangevuld met een gezonde dosis filosofie. Systematisch redeneert de auteur naar een schema van hoe we handelen en hoe de functie 'ik' ontstaat. En ja, er is een conclusie: onze vrije wil is geen illusie. Het boek is helder en toegankelijk geschreven, met praktische voorbeelden.

Ineke Sluiter
Socrates

Fi20-15 | 2014
Athenaeum
128 pagina's

Om de huidige maatschappij en het leven nu beter te begrijpen, heb je veel aan het lezen over Socrates. De ideeën van deze oud-Griekse filosoof over democratie zijn ook nu nog relevant. Hij werd ter dood veroordeeld, maar waarom? Hier leer je meer over door in dit boekje te duiken. Ineke Sluiter neemt je mee in korte en bondige hoofdstukken waarin je leest over Socrates levensfilosofie en gespreksmethoden. Verdiep je in filosofische ideeën over politiek, de liefde en onwetendheid en verkrijg inzicht in het historische onderzoek naar Socrates. Hoe is men zoveel te weten gekomen over zijn leven? Geschriften van de filosoof zelf zijn namelijk niet bewaard gebleven. Veel informatie is daarom gehaald uit andere bronnen, onder andere uit geschriften van zijn leerling Plato.

Paul van Tongeren
Doodgewone vrienden. Nadenken over vriendschap

Fi22-11 | 2021
Boom uitgevers
192 pagina's

Wat is vriendschap? "De geschiedenis van de filosofie kent veel lofredes op de vriendschap", schrijft Paul van Tongeren, bijzonder hoogleraar ethiek en Denker des Vaderlands. "De feitelijke praktijk van de vriendschap blijkt echter niet altijd even gemakkelijk te zijn: niet alle vriendschap is volmaakt." Een niet onbelangrijk thema dus. Wat vriendschap is – de centrale vraag van dit boek –, verdient dan ook beslist onze aandacht en moeite. Hoe pakken we dit vraagstuk aan? Niet zonder reden pakt Van Tongeren de grote filosofen erbij. Het zijn een Plato, Augustinus, en Kant die wat wij onder vriendschap verstaan gevormd hebben, naast Aristoteles, Cicero, Michel de Montaigne en Nietzsche, die Van Tongeren ook in zijn onderzoek betreft. Door hun inzichten met hun indrukwekkende biografieën te verbinden, maakt Van Tongeren van tweeduidend jaar filosofie een menselijke geschiedenis waar wij veel van kunnen leren. Samen met u wil hij 'nadenken wat zij voorgedacht hebben'.

Paul van Tongeren
Nietzsche

Fi17-12 | 2016
Uitgever AUP
160 pagina's

Thema: Oude en nieuwe klassieken. Levenskunst. Kunst en cultuur. Nietzsche is één van de invloedrijkste denkers in de recente Europese geschiedenis en één van de radicaalste critici van

de Europese cultuur. Nietzsches leven en denken zijn sterk met elkaar verweven: hij onderzoekt als 'arts van de cultuur' niet alleen de 'zieke' Europese cultuur, maar hij zoekt die ziekte van zijn tijd primair in zichzelf en probeert zich daarvan te bevrijden. Paul van Tongeren slaagt erin op zeer toegankelijke wijze het denken van deze belangrijke filosoof aan de hand van Nietzsches biografie te verkennen. Na lezing van dit boek hebt u een goed inzicht in de hoofdlijnen van zijn leven en denken. Daarmee vormt dit boek ook een goede basis om Nietzsche zelf te lezen en Van Tongeren geeft daarvoor enkele suggesties.

Jeroen Vanheste
De wijsheid van de roman. Literaire antwoorden op filosofische vragen

Fi15-19 | 2012
Damon
265 pagina's

Het boek analyseert de inhoud van een aantal beroemde werken op de relatie ervan met de grote filosofische vragen. Existentiële levensvragen die voor de hierin voorkomende personages voor het hele spectrum ervan cruciaal zijn. Vragen over opvattingen van de liefde, hoe je moet leven, of we vrij dan wel gedetermineerd zijn. Deze worden door Vanheste gekoppeld aan het leven en de opvattingen van de beroemde auteur zelf. Diens mensbeeld en levenspraktijk en de verschenen werken worden op een boeiende wijze aan elkaar gespiegeld. Als je de besproken romans nog niet hebt gelezen, krijg je er al lezen-de zeker zin in! In die zin is dit boek een filosofische leeswijzer voor alle aan de orde komende literatuur. Literatuur lezen vanuit belangstelling voor het erin verwerkte filosofische gedachtegoed,

blijkt een rijke bron te zijn voor het beleven van de roman én van de filosofie.

Jabik Veenbaas
De essentie van Kant

Fi23-13 | 2022
SVW Uitgevers
160 pagina's

Wat kan ik kennen? Wat moet ik doen? Wat mag ik hopen? Wat is de mens? Deze vier vragen staan aan de basis van Kants wijsbegeerte. In de meeste benaderingen van Kant staat de vraag "Wat kan ik kennen?" centraal, terwijl Kant zelf zijn ethiek 'de sluitsteen' van zijn filosofie noemt. In *De essentie van Kant* schetst Jabik Veenbaas een samenhangend geheel van diens leven en denken. Kant is een reus uit de geschiedenis van de filosofie, die na Plato en Aristoteles onze denktraditie tot in de uiterste haarvaten heeft beïnvloed. In zijn denken vinden we niet alleen nieuwe inzichten over kennis, ethiek en schoonheid, maar we vinden daarmee ook onszelf terug in een nieuw zelfbeeld als moderne mensen.

Peter Venmans
Het derde deel van de ziel. Over thymos

Fi21-20 | 2011
Atlas Contact
174 pagina's

Wat drijft de mens? In de loop van de geschiedenis is de mens vaak geportretteerd als een dualistisch wezen: aan de ene kant is de mens een zintuiglijk dier met lichamelijke behoeftes die bevredigd dienen te worden, aan de andere kant is hij een redelijk wezen dat hier afstand van kan doen en in rationele contemplatie het leven kan beschouwen. Maar

waar in dit plaatje vinden we zijn geldingsdrang, zijn eergevoel, zijn bereidheid om tot het uiterste te gaan voor dat wat hij van betekenis acht? De mens heeft niet alleen zintuiglijke behoeftes, hij heeft ook behoefte aan erkenning. Deze andere kant van de mens, dit derde deel van de ziel, was al herkend door de oude Grieken; zij noemden het thymos. Maar wat is thymos precies? En heeft het, met al zijn gevaarlijke kanten, nog wel een plek in onze samenleving?

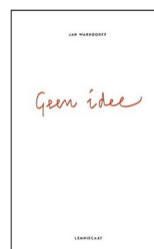

Paul Verhaeghe
Intieme Vreemden

Fi22-12 | 2022
Lemniscaat
222 pagina's

In *Intieme vreemden*, het essay van de Maand van de Filosofie 2022, zet Paul Verhaeghe ons aan het denken over een van de meest wezenlijke thema's in de filosofie. Wie ben ik? Ben ik maakbaar, of slechts een product van omstandigheden? En hebben wij door de eeuwen heen wel de goede vragen over deze kwestie gesteld? De ideeën van filosofen als Rousseau en Descartes, maar ook psychoanalytici als Freud en zelfs natuurkundigen als Schrödinger komen aan bod om deze eeuwenoude kwestie een verfrissende nieuwe diepgang te verlenen. Ze worden niet alleen gebruikt om te zien hoe wij vroeger naar onszelf keken, maar ook juist hoe we dat nu zouden moeten doen. In een tijd waarin wij alles individueel en afgezonderd analyseren, stelt dit essay ons open om na te denken waarom we dit doen, en wat het uiteindelijk oplevert.

Jan Warndorff
Geen idee, filosofie van het boerenverstand

Fi22-13 | 2017
Lemniscaat
232 pagina's

Wat is 'het leven'? "Geen idee!" zegt Jan Warndorff. Kunnen we hiermee leven? "We zullen wel moeten" zegt diezelfde Warndorff. Waarom? "Omdat 'het leven' té mysterieus is voor ieder", is een ander antwoord. We moeten dus leren leven met onwetendheid. Sterker nog, we moeten haar omarmen. Dit hoeft niet veel moeite te kosten. Met boerenverstand komen we ver zat. Laten we dus gewoon eens nuchter om ons heen kijken. Dan zien we dat mensen van zoveel mogelijk, zoveel mogelijk proberen te houden. Laten we hen volgen. Jan Warndorff is als filosoof met name geïnteresseerd in de relatie tussen mens en wereld. Warndorff organiseert groepsdiscussies waarin de deelnemers hun eigen kijk gestalte kunnen geven.

Ruud Welten
Sartre

Fi22-15 | 2020
Athenaeum-Polak & Van Genneep
64 pagina's

"Bestaan gaat vooraf aan de zin van het zijn: iemand verschijnt eerst op de wereld, existeert dan en definieert uiteindelijk zichzelf (zijn essentie) door middel van zijn daden." Voor Sartre is de bovenstaande uitspraak 'de basisidee' van het existentialisme. Inherent daaraan is de opvatting van vrijheid. Deze heeft niets met een 'vrije wil' te maken, geen keuzevrijheid. Vrijheid bij Sartre is "Ik ben wat ik doe." Ruud Welten,

een groot Sartre-kenner, beschrijft gedetailleerd de verschillende begrippen uit het existentialisme van Sartre, zijn leven, het begrip 'Ik', en 'De ander'. Daarnaast is er aandacht voor zijn politiek, geweld, engagement en zijn literatuur. Om de filosofie van Sartre te begrijpen is een juiste uitleg noodzakelijk. Welten beschrijft dit met veel overgave en kennis van zaken. De vele voorbeelden die hij benoemt bij de begrippen, zijn begrijpelijk en eenduidig. Het existentialisme volgens Sartre is nooit af.

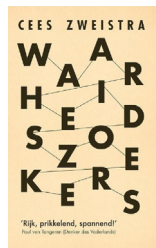
Ruud Welten

Wie is er bang voor Simone de Beauvoir?

Fi22-14 | 2020
Uitgeverij Boom
Amsterdam
190 pagina's

Vrouwenemancipatie staat anno 2022 hoog op de agenda in de politiek. Maar zitten we met vrouwenquota en allesoverheersende inclusiviteit eigenlijk wel op het juiste pad? Waar zijn mensen die feminisme met argusogen aankijken, eigenlijk bang voor? In 1949 verscheen het veelal onbegrepen boek *De Tweede Sekse* van Simone de Beauvoir. Helaas weten we 70 jaar later nog steeds niet wat we ermee aan moeten. Daarom gaat Ruud Welten onbevreesd de uitdaging aan om een pleidooi te schrijven voor de noodzaak van vrouwen (en mannen!) om zich te verdiepen in het probleem 'De Vrouw'. Wie is er bang voor Simone de Beauvoir maakt niet alleen nieuwsgierig naar De Beauvoirs kritiek op vrouwen- en mannenrollen. Welten bespreekt ook De Beauvoirs romans, autobiografische jeugtherinneringen en liefdesbrieven, en laat zo de veelzijdigheid van haar werk zien. Laat dit boek een handvat zijn voor het opstellen van emancipatiebeleid.

Cees Zweistra

Waarheidszoekers. Wat bezielt complotdenkers?

Fi22-16 | 2021
Uitgeverij Kok
320 pagina's

Complottheorieën zijn van alle tijden. Cees Zweistra analyseert op een nauwgezette wijze zowel het klassieke als het nieuwe complotdenken. Hij beschrijft een filosofische zoektocht om de huidige complottijd te duiden en te begrijpen. Van groot belang daarbij is wat de invloed van de technologie is in het ontstaan en verspreiden van complottheorieën. De zoektocht begint met de verslaglegging van twee bijeenkomsten van aanhangers van een complottheorie. Vervolgens neemt Zweistra je op een indrukwekkende manier mee in alle facetten en kenmerken, maar ook met de gevaren van het complotdenken in de samenleving. Als hoogtepunt brengt Zweistra het caligulisme naar voren; een nieuw stadium in het complotdenken. Complotdenkers noemen zich liever 'waarheidszoekers', maar het zijn waarheidszoekers zonder hun 'waarheid' te bekritisieren. Het boek *Waarheidszoekers* is filosofisch interessant en in de complottijd waarin we leven, zeer actueel voor de lezer die kennis van complottheorieën wilt doorgronden.

